

Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes sēdes

PROTOKOLS

Rīgā

2020.gada 11.februārī

Nr. 4.1-27e/1/2020

Sēdes norises vieta un laiks: Zemkopības ministrija, Republikas laukums 2, 1419.telpa, no plkst.10:00 līdz plkst.12:00.

Darba kārtība:

1. Par Salacas un Gaujas licencētās makšķerēšanas jautājumiem.
2. Par grozījumu Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumos Nr. 800 "Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 800) – virzību.
3. Par SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra" (turpmāk – LLKC) makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību karšu popularizēšanas īstenotajiem pasākumiem 2019.gadā un plānotajām aktivitātēm 2020.gadā.
4. Dažādi. Par nākamajās Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes (turpmāk – Padome) sēdēs izskatāmajiem jautājumiem.

Sēdē piedalās un to vada Padomes priekšsēdētājs:

Dagnis Straubergs – biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" (turpmāk – LPS) pārstāvis, Salacgrīvas novada domes priekšsēdētājs.

Sēdē piedalās:

Padomes sekretariāta vadītājs:

Normunds Riekstiņš – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta (turpmāk – ZM ZD) direktors.

Padomes locekļi:

Inese Bārtule (Ričarda Derkača vietā, sakarā ar viņa pārcelšanu darbam citā amatā) – ZM ZD direktora vietniece;

Māris Lietuvietis – LPS pārstāvis, Alūksnes novada pašvaldības aģentūras "ALJA" pārstāvis;

Mārtiņš Balodis – Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību interešu grupas (turpmāk – MVZMIG) vadītājs;

Arvis Arums (Imanta Saulīša vietā, saskaņā ar MVZMIG deleģējumu) – MVZMIG pārstāvis;

Jānis Pētermanis – Zvejniecības interešu grupas (turpmāk – ZIG) pārstāvis;

Aivars Ruņģis – Ūdeņu resursu apsaimniekošanas un aizsardzības interešu grupas (turpmāk – ŪRIG) pārstāvis.

Padomes padomdevēji:

Jānis Dzenis (Gitas Strodes vietā) – Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas aizsardzības departamenta direktores vietnieks;

Jānis Lasmanis (Eduarda Sproģa vietā, saskaņā ar Valsts vides dienesta deleģējumu) – Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) Zvejas kontroles departamenta Iekšējo ūdeņu kontroles daļas vadītājs;

Didzis Ustups – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” (turpmāk – BIOR) Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs.

Citi klātesošie:

Jānis Ābele – ZM ZD Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vecākais referents;
Agnese Neimane-Jordane – LLKC Zivsaimniecības nodaļas vadītāja;
Miķelis Peisnieks – LLKC Zivsaimniecības nodaļas projektu vadītājs;
Juris Beikmanis – biedrības “Latvijas Zemūdens sporta federācija” pārstāvis;
Ainārs Šteins – biedrības “Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība” (turpmāk – GIAB) valdes priekšsēdētājs, Līgatnes novada domes priekšsēdētājs;
Oļegs Šumčenko – biedrības “Makšķerņu klubs “Salackrasti”” pārstāvis;
Arnis Birzgalis – biedrības “Makšķerņu klubs “Salackrasti”” pārstāvis.

Sēdē nepiedalās:

Padomes locekļi:

Daiga Vilka – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore;
Juris Dančauskis – ZIG pārstāvis;
Ojārs Beķeris – ŪRIG vadītājs.

Padomes padomdevēji:

Miks Veinbergs – VVD Zvejas kontroles departamenta direktora vietnieks, Jūras kontroles daļas vadītājs;
Ēriks Aleksejevs – BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas pētnieks.

Sēdi protokolē:

Baiba Āķe – ZM ZD Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas referente.

Sēdes gaita:

D.Straubergs atklāj sēdi un iepazīstina ar tās darba kārtību. Tā kā uz sēdes sākumu kavējas M. Balodis (MVZMIG vadītājs), ierosina sākt sēdi ar darba kārtības 2.punktu.

Darba kārtības 2.jautājums -

N.Riekstiņš atgādina par diskusijām MK noteikumu Nr.800 grozījumu sakarā, kā arī iebildumu un priekšlikumu izvērtēšanas gaitu Padomes sēdēs. Par noteikumu projektu elektroniskās saskaņošanas procesā nevarēja panākt vienošanos tikai ar biedrībām “Latvijas Zemūdens sporta federācija” un “Latvijas Zemūdens medību klubs”, kuras uzstāja, ka publisko ūdenstilpju saraksts, kuros ir atļautas zemūdens medības, ir jāpaplašina, ietverot lielāko daļu publisko ūdeņu. Tāpēc noteikumu projekts tika iesniegts izskatīšanai 2020.gada 6.februāra Valsts sekretāru sanāksmes sēdē, kurā piedalījās ZM ZD pārstāve I.Bārtule, kas puda arī Padomes viedokli, kā arī savus argumentus izteica iebildumu sniedzējas biedrības “Latvijas Zemūdens sporta federācija” pārstāvis J.Beikmanis. Pēc diskusijas Valsts sekretāru sanāksmē noteikumu projektu atbalstīja tālākai virzībai uz Ministru kabinetu ZM sagatavotajā redakcijā, un zemūdens mednieku biedrību priekšlikums par zemūdens medībām pieejamo ūdeņu saraksta paplašināšanu netika atbalstīts.

N.Riekstiņš aicina ar zemūdens medībām saistītos jautājumus arī turpmāk vispusīgi apspriest Padomes sēdēs, lai šī joma Latvijas teritorijā tiktu atbilstoši regulēta un pārvaldīta.

Par zemūdēns mednieku pārmetumiem sakarā ar tos pārstāvošās interešu grupas likvidēšanu N.Riekstiņš atgādina, ka Zemūdēns mednieku interešu grupa tika likvidēta to apvienojot vienā grupā ar citiem atpūtas nolūkos izmantojamiem zivju un vēžu ieguves veidiem, jo pēc iepriekšējo maksšķerēšanas noteikumu pieņemšanas zemūdēns mednieki Padomes sēdes ilgstoši neapmeklēja, radot problēmas kvoruma veidošanā un lēmumu pieņemšanā.

Padome pieņem zināšanai ZM sniegto informāciju par darba kārtības 2.jautājumu.

Darba kārtības 3.jautājums –

N.Riekstiņš atgādina, ka LLKC ir maksšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību karšu izplatītāji, kuriem saskaņā ar ZM un LLKC noslēgto līgumu ir jābūt arī ikgadējam plānam par pasākumiem, kas saistīti ar karšu popularizēšanu un ūdeņu resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Rosina maksšķerēšanu un zemūdēns mednieku sabiedriskās organizācijas, kā arī citas interešu grupas vērsties pie LLKC ar idejām un iecerēm par turpmākiem pasākumiem šīs jomas popularizēšanā.

A.Neimane-Jordane informē par 2020.gadā plānotajiem maksšķerēšanas pasākumiem:

- 1) sabiedrības izpratnes veicināšanai par videi draudzīgu un ilgtspējīgu zivju un vēžu resursu iegūvi, plānots organizēt 4 Maksšķerēšanas festivālus ģimenēm (Kurzemē, Zemgalē, Vidzemē un Latgalē), kuru ietvaros ģimenēm tiek piedāvātas izglītojošas un izklaidējošas aktivitātes, lai iepazītu Latvijas zivis un ūdeņus, kā arī atklātu sev maksšķerēšanu kā lielisku brīvā laika nodarbi. Pasākuma ietvaros tiek piedāvāts: Maksšķerēšanas prasmju apguves skola (zinošu instruktoru pavadībā), viktorīna par zivīm – zivju sugu raksturojums, dzīvesveids, paturamie lielumi, liegumi utt., maksšķerēšanas kastings, padomu telts, kur konsultēties par maksšķerēšanas lietām pie sabiedrībā pazīstama maksšķerēšanas, pavāra meistarklase, kā pagatavot vietējo zivi, kas noķerama vietējā ūdenstilpē) u.c. aktivitātes;
- 1) tiks attīstīta sadarbība ar maksšķerēšanu klubiem, biedrībām, maksšķerēšanas sportistiem, kas aktīvi darbojas maksšķerēšanas, vēžošanas un zemūdēns medību jomā, lai kopīgi organizētu reģionālus pasākumus pieaugušiem, popularizējot gan maksšķerēšanu kā hobiju un sporta veidu, gan pašas NVO, kurām ir vēlme piesaistīt jaunus dalībniekus. Pasākumu ietvaros notiks gan izglītojošas lekcijas par atsevišķiem maksšķerēšanas veidiem, gan meistarklases, kur zinošs maksšķerēšanas veida eksperts apmāca pārējos pasākuma dalībniekus (līdz 10 pasākumiem gada ietvaros);
- 2) tiks organizēts seminārs, kura ietvaros tiek apskatītas iekšējo ūdeņu apsaimniekotāju problēmas, kas rodas saimniekojot ūdenstilpēs un piedāvāti to risinājumi, sniegta informācija par veiksmīgiem saimniekošanas piemēriem, kā arī pieredzes apmaiņa par realizētiem Zivju fonda projektiem, to veiksmēm un pieredzi finansējuma piesaistē. Uz semināru aicinās arī zivju mazuļu audzētājus, lai veicinātu to atpazīstamību nozarē.

N.Riekstiņš aicina iespiest par jaunu Maksšķerēšanas noteikumu grāmatiņu, ievērojot MK noteikumu Nr.800 grozījumus.

A.Neimane – Jordane apstiprina, ka to varētu izdarīt 2020.gada sākumā.

Padome pieņem zināšanai LLKC sniegto informāciju par darba kārtības 3.jautājumu.

Turpinās diskusija par zemūdens medībām un MK noteikumiem Nr.800.

M.Lietuvietis aicina izvērtēt, vai nevajadzētu sagatavot atsevišķus noteikumus makšķerēšanas un zemūdens medību regulācijai.

N.Riekstiņš norāda, ka nav vajadzības izdalīt šos zivju ieguves veidus atsevišķos noteikumos, jo galvenais ir noregulēt makšķerēšanas un zemūdens medību vispārējās un atšķirīgās prasības, kas ir arī izdarīts vienu kopīgu noteikumu atsevišķās sadaļās. Papildus priekšlikumus regulējumam, ja tāds būtu nepieciešams, lai uzlabotu vienas vai otras jomas pārvaldību, aicina iesniegt ZM, kas tālākā procesā tiktu virzīti attiecīgām diskusijām Padomē.

M.Lietuvietis ieminas par iespējamiem MK noteikumu Nr.800 nākotnes grozījumiem, kur zemūdens medību organizēšanā un atbildībā tiktu iesaistīti zemūdens mednieku klubi, līdzīgi kā tas ir noteikts medībās.

M.Balodis uzskata, ka zemūdens medību jautājumiem jābūt nošķirti no makšķerēšanas, tās ir pilnīgi divas atšķirīgas lietas. Vajadzētu izstrādāt iekšējo ūdeņu stratēģiju, lai varētu kompleksi risināt svarīgas un ūdeņiem nepieciešamas lietas.

M.Lietuvietis norāda, ka licencētajā makšķerēšanā gribēja ieviest līdzīgas lietas kā sauszemes medībās. Par to varbūt vajadzētu nākotnē padomāt.

M.Balodis uzskata, ka MK noteikumos Nr.800 noteiktais paturamo zivju skaits ir pārāk liels, un tas negatīvi ietekmē zivju resursus, jo mūsdienās pieejamais zivju ieguves ekipējums ievērojami palielina makšķerēšanas un zemūdens medību efektivitāti.

N.Riekstiņš atgādina, ka jautājums par paturamo zivju skaita samazināšanu tika aktīvi diskutēts Padomē jau MK noteikumu Nr.800 izstrādes procesā, bet no makšķernieku puses šajā jautājumā viedokļi krasi dalījās. Ļoti liela daļa iebilda un nevēlējās mazināt loma apjomu.

M.Balodis atzīmē, ka ir virkne svarīgu lietu par kurām Padomē būtu jārunā, bet līdz šim pārsvarā ir diskutēts tikai par MK noteikumiem Nr.800. Atgādina, ka Padomei ir konsultatīva funkcija, tāpēc tajā būtu jāizskata stratēģijas un citi dokumenti, piemēram nākošā perioda Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (turpmāk – EJZF) iespējamais finansējums zivju ceļu izbūvei u.c. Tāpēc aicina nākamajā Padomes sēdē skatīt jautājumus par jaunajā periodā EJZF pieejamo finansējumu iekšējo ūdeņu projektu finansēšanā – kādas ir prioritātes, kādas iespējas. Tāpat aktuāls jautājums ir par zivju migrācijas ceļu veidošanu un atjaunošanu, tai skaitā par šķēršļu nojaukšanu upēs, kā arī būtu svarīga novērtējuma veikšana par upēs ielaisto audzētavās izaudzēto lašu ietekmi uz dabisko lašu populāciju.

N.Riekstiņš piekrīt, ka M.Baloža aktualizētie jautājumi ir atsevišķas diskusijas vērti.

D.Straubergs aicina uz nākamo Padomes sēdi ZM sagatavot informāciju par EJZF nākamā perioda iespējām, kā arī BIOR pastāstīt par citu valstu pieredzi aizsprostu nojaukšanā, lai atjaunotu upēs migrācijas ceļus.

A.Ruņģis ierosina nākamās Padomes sēdes darba kārtībā iekļaut jautājumu par Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumiem Nr.799 "Licencētās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtība" (turpmāk – MK noteikumu Nr. 799) izvērtēšanu punktos, kur atrunāta licencētās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību nolikumu saskaņošana institūcijās. Šobrīd spēkā esošā nolikumu saskaņošana ir laikietaipīga. Saistošos noteikumus pēc visiem saskaņojumiem vēl izvērtē VARAM, kas komentē un labo nolikumus jau pēc to saskaņošanas ar ZM un citām institūcijām, tai skaitā ar VARAM padotībā esošām VVD vai DAP. Lai to novērstu vajadzētu saskaņotajos ietvert arī VARAM, tad būtu saprotama ministrijas loma saskaņošanas procesā.

Diskusijā par licencētās makšķerēšanas nolikumu saskaņošanu un nepieciešamajiem grozījumiem MK noteikumos Nr.799 piedalās A.Ruņģis, N.Riekstiņš, D.Straubergs, M.Lietuvietis.

D.Straubergs un N.Riekstiņš aicina arī pārējos Padomes locekļus izvērtēt vai būtu nepieciešams veikt kādus grozījumus MK noteikumos Nr.799 un mēneša laikā priekšlikumus iesūtīt ZM ZD, kurš pēc tam tos apkopo un nosūta Padomei, lai nākamajā sēdē varētu diskutēt par iesniegtajiem priekšlikumiem.

N.Riekstiņš informē par starptautiskās organizācijas "Koalīcija tīrai Baltijas jūrai" rīkoto ekspertu semināru Jūrmalā 21.02.2020. "Lašu un taimiņu migrācijas šķēršļu novēršana Latvijas upēs". No Latvijas iesaistīts ir Vides aizsardzības klubs. Šajā seminārā ir plānots identificēt tās vietas Latvijas ūdeņos, kurās šķēršļi būtu novācamī. No savas pieredzes N.Riekstiņš norāda uz vairākiem pastāvošiem problēmjasautājumiem, kas saistīti ar šādu darbību iespējamību privātos ūdeņos un privātīpašumos.

M.Balodis uzskata, ka jautājumi, kas saistīti ar dambju nojaukšanu privātīpašumos būtu stratēģiski risināmi valsts līmenī, līdzīgi kā tas tiek darīts privātajos mežos, ja tiek konstatētas aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas vietas.

Darba kārtības 1.jautājums –

N.Riekstiņš informē, ka pēc šā gada sākumā plašsaziņas līdzekļos atspoguļotās informācijas par licencētās makšķerēšanas organizēšanu Salacas upes posmā Salacgrīvas novada administratīvajā teritorijā, ZM ir saņēmusi e-pasta vēstuli no MVZMIG vadītāja M.Baloža ar ierosinājumu šo jautājumu izskatīt Padomes sēdē. ZM ir nosūtījusi vēstuli Salacgrīvas novada domei ar lūgumu skaidrot radušos situāciju un informēt par nepilnību novēršanu.

N.Riekstiņš atgādina, ka lašveidīgo zivju resursu izmantošana regulētā un ierobežotā veidā ieviešot licencēto makšķerēšanu gan Gaujā, gan Salacā ir pozitīvi vērtējama. Šis process var būt sarežģīts gan no ieviešanas, gan uzraudzības viedokļa, taču būtu jānovērš konstatētās nepilnības un jāņem vērā sabiedrības paustie ierosinājumi un iebildes, ja tās ir pamatotas.

D.Straubergs informē, ka ir izvērtējis plašsaziņas līdzekļos atspoguļoto licencētās makšķerēšanas organizēšanas procesu Salacas upē un uzskata, ka informācija ir pasniegta tendenciozi. Faktiski, sezonas licenču pārdošana notikusi atbilstoši nolikumā noteiktajai kārtībai – licences tika nopirkta un tad pret parakstu izņemta.

Var atzīt, ka pie sabiedrības neapmierinātības licenču iegādē atbildība jāuzņemas Salacgrīvas pašvaldībai, kas sagatavojusi un akceptējusi licencētās makšķerēšanas

nolikumu, kur šāds licenču iegādes veids tika paredzēts. Tomēr līdz šim nekādu problēmu ar licenču iegādi nebija.

Šobrīd licenču tirdzniecības kārtībā jau veiktas izmaiņas – vairs nebūs 10 dienu ierobežojuma maksšķerēšanas licences iegādei, tādējādi ļaujot maksšķerēšanai plānot savu laiku arī ilgākā periodā, nevis tikai 10 dienas uz priekšu.

Tiek domāts arī par veidu, kā nolikumā atrunāt sezonas licenču likumīgu iegūvi pirmām kārtām vietējo maksšķerēšanu klubu biedriem, kas brīvprātīgi piedalījušies kontroles reidos, tīrījuši upi, atjaunojuši nārsta vietas, kā arī bez atlīdzības veikuši citus darbus.

Darbs pie nolikuma turpinās, joprojām tiek apzināti citi jautājumi un risinājumi licencētās maksšķerēšanas nolikuma uzlabošanā, piemēram, ar BIOR un maksšķerēšanai daudz runāts un diskutēts par “ķer un atlaid” principu septembrī vai ziemas periodā u.c.

Ir panākti labi rezultāti ar platformu Manacope.lv, pateicoties kurai maksšķerēšanai nevar iegādāties licenci, ja nav iesniegta iepriekšējās licences lomu uzskaitē, kā arī to nevar izdarīt administratīvi vai krimināli sodītas personas, kas pārkāpušas maksšķerēšanas vai zvejniecības noteikumus. Tīša personas datu izmaiņa licences iegūšanas nolūkā var tik uzskatīta par maksšķerēšanas noteikumu pārkāpumu vai pat par dokumentu viltošanu un krāpniecību. Šobrīd Salacas licencētās maksšķerēšanas dalībniekiem, kuri nav noteiktajā termiņā nodevuši lomu uzskaites tabulu par pērno gadu, ir ļauts to iesniegt līdz š.g. 2. martam. Pēc 2.marta viņi tiks iekļauti “melnajā sarakstā”, un tiem saskaņā ar MK noteikumi Nr.799, divus gadus liegs iegādāties jebkādu licenci. Vienlaicīgi uzskata, ka būtu jāsamazina divu gadu liegums jaunas licences iegādei atskaišu neiesniegšanas gadījumā, jo tas ir pārāk liels soda termiņš.

M.Balodis uzskata, ka visu sezonas licenču iegāde vienai maksšķerēšanu biedrībai tomēr nav godīga, jo valstī ir daudz maksšķerēšanu, kas gatavi maksāt arī lielāku maksu par licenci, lai tiktu pie maksšķerēšanas Salacā, kā arī labprāt piedalītos Salacas upes sakopšanas darbos. Līdz šim publiskā telpā nav manīti aicinājumi uz talkām Salacā.

D.Straubergs uzsver, ka licenču skaits ir ierobežots un visi Salacā maksšķerēt gribētāji dažādu apstākļu dēļ vienalga pie licences netiks. Līdz ar to vienmēr būs ar konkrēto situāciju neapmierinātie. Ir vairāki diskutējami licencētās maksšķerēšanas organizēšanas veidi, ko teorētiski nākotnē varētu realizēt, piemēram – organizēt licenču izsolu un iegūto naudu ieguldīt upes labiekārtošanā u.tml. Aicina savas idejas un racionālus priekšlikumus Salacas upes apsaimniekošanā iesūtīt Salacgrīvas novada pašvaldībai.

N.Riekstiņš komentē, ka pašvaldībām ir tiesības savas kompetences ietvaros koriģēt licencētās maksšķerēšanas nolikumus tos saskaņojot ar attiecīgajām iestādēm. Sabiedrības attieksme un ierosinājumi arī var būt iemesls maksšķerēšanas nolikuma koriģēšanai. Uzskata, ka Salacas gadījumā iespējams pat varētu atteikties no sezonas licencēm vispār. Licenču pieejamība publiskos ūdeņos ierobežotam cilvēku lokam (vietējais iedzīvotājs, maksšķerēšanu klubs u.tml.) arī nav pareiza pieeja no likumdošanas viedokļa, tāpat jāņem vērā fakts, ka lašveidīgās zivis ir izdalītas atsevišķā kategorijā, salīdzinot ar citām zivju sugām, jo tām nav paredzētas licences ar atlaidi vai bezmaksas licences.

Pieļauvei publiskiem ūdeņiem ir jābūt līdzvērtīgai visiem sabiedrības locekļiem. Ir nolikumi, kuros paredzēts iegādāties licences ar atlaidi personām, kuras iesaistījušās kontroles, ūdeņu apsaimniekošanas pasākumos. Taču arī šādos gadījumos licenču iegūve un dalība apsaimniekošanas pasākumos ir pieejama jebkuram interesentam, nevis tikai noteiktu biedrību pārstāvjiem.

Tāpat uzsver, ka ļoti būtiski ir saglabāt noteikumus punktu par licences atgriešanu ar loma uzskaiti. Var gan diskutēt, vai atskaites neiesniegšanas gadījumā varētu samazināt jaunas licences iegādes divu gadu aizlieguma periodu.

A.Neimane-Jordane iepazīstina ar platformas Manacope.lv tehniskajiem risinājumiem licenču iegādē un loma atskaišu iesniegšanā.

A.Neminane-Jordane, M.Balodis, D.Straubergs, M.Lietuvietis, A.Arums un N.Riekstiņš diskutē par lomu atskaišu iesniegšanas nozīmību resursu novērtēšanā, to praktisko īstenošanu un iespējamiem tehniskiem risinājumiem.

Biedrības “Makšķernieku kluba “Salackrasti”” pārstāvji informē, ka kluba biedri nav tikai Salacgrīvas un tās apkaimes iedzīvotāji. Sezonas licenču iegādes sakarā ir pārliecināti, ka ažiotažu cilvēki sacēlušī šī gada siltās ziemas dēļ. Pagājušajā gadā, kad bija sals un sniegs, visas licences nemaz nebija izpirktas. Uzskata, ka licenču skaitu vajadzētu samazināt. Šobrīd pateicoties pašvaldības sadarbībai ar VVD inspektoriem un sabiedriskām organizācijām ir ieviesta stingra kārtība ūdeņu kontrolē un uzraudzībā, kas nepatīk “trokšņa cēlājiem”. Salacā ir ieviesta kārtība.

D.Straubergs aicina A.Šteinu pastāstīt par jaunatklātās licencētās makšķerēšanas jautājumiem Gaujā.

A.Šteins informē, ka GIAB dibināta 2015.gadā. Biedrībā nav privātpersonas vai uzņēmumi. Tā ir 12 Gaujas upes baseina pašvaldību dibināta nevalstiska organizācija ar mērķi apsaimniekot Gauju. Biedrības apsaimniekojamā teritorija ir ievērojama – no Ādažu tilta pāri Gaujai līdz Abula ietekai. Šobrīd arī Carnikavas pašvaldība ir izteikusi vēlmi pievienoties biedrībai. Biedrības pārliecība ir, ka Gauja potenciāli var būt ievērojama lašu upe līdzīgi kā Salaca un citas, bet šim mērķim ir jāveic nopietni darbi, kādi līdz šim Gaujas apsaimniekošanā nav veikti. Viens no GIAB mērķiem lašveidīgo zivju saudzīgākai ieguvei un kontrolei ir licencētās makšķerēšanas ieviešana un uzturēšana Gaujā, kas šogad arī ir realizēts. Licenču skaits ir pietiekams – šobrīd pārdotas licences aptuveni virs 7% no kopējā skaita (6250 licences). Atgriezto licenču skaits ar loma uzskaiti šobrīd ir 54%, kas statistiski uzrāda, ka uz 9-10 licencēm ir viena zivs – pārsvarā taimiņi, bet ir arī laši. Laši lielāki par 5 kg neparādās. Diemžēl sadarbība ar e-pakalpojumiem nav tā veiksmīgākā, bet tiek meklēti veidi kā risināt arī šo aspektu. A.Šteins norāda, ka publiskajā telpā ir bijuši pārmetumi GIAB licencētās makšķerēšanas sakarā: 1) licences dārdzība; 2) kāpēc vispār jāmaksā par makšķerēšanu publiskā upē; 3) ieviešot maksu par makšķerēšanu, būs lielāka kontrole, kas nepatīk tiem, kas iepriekš ķēra lašveidīgo zivis, kaut arī to aizliedza MK noteikumi Nr.800.

A.Šteins apstiprina, ka kontrole ir ievērojama lielāka, un biedrība, ieguldot savus resursus, sabiedriskā kārtā nodrošina kontroli ne tikai licencētās makšķerēšanas laikā, bet arī nārsta lieguma laikā jau vairāku gadu garumā. Tā kā biedrības biedri ir pašvaldības, ir diezgan viegli nodrošināt kontroles un uzraudzības funkciju sadarbībā ar VVD un DAP inspektoriem. Šobrīd VVD ir novirzījis Gaujas kontrolei papildus inspektoros no citiem reģioniem, kā rezultātā vienā vai citā upes posmā makšķernieki inspektoros var sastapt gandrīz katru dienu.

A.Ruņģis piebilst, ka pēc neoficiālās informācijas Gaujā aktīvi darbojoties zemūdens mednieki.

A.Šteins iebilst, ka ar “neoficiālo informāciju” neko iesākt nevar, tāpēc aicina visus ziņot par konkrētiem gadījumiem un faktiem atbildīgajām iestādēm, vai arī biedrībai pa diennakts informatīvo tālruni.

Padome pieņem zināšanai D.Strauberga un A.Šteina sniegto informāciju par darba kārtības 1.jautājumu.

Darba kārtības 4.jautājums –

A.Šteins norāda, ka būtu nepieciešams grozīt MK noteikumus Nr.799 saistībā ar nolikumu saskaņojošajām institūcijām, kā arī aicina diskusijai atvērt Ministru kabineta noteikumus Nr.475 “Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība”, kur tiek atrunāta upju tīrīšanas saskaņošanas kārtība. Šobrīd apstiprinātā kārtība – atļauju izņemšana, tehnisko noteikumu sagatavošana, ekspertu novērtējuma iegūšana – kavē upju tīrīšanas entuziastus sabiedriskā kārtā uz konkrētām darbībām. Norāda uz praksi Zviedrijā, kur vienkāršu tīrīšanas darbu saskaņošana norit atvieglotāk. A.Šteins atsaucoties uz šajā sapulcē aizskarto tēmu par zivju ceļiem, uzskata, ka būtu jāpieņem valstiska stratēģija attiecībā uz upēm, lai panāktu, ka tās būtu bez aizsprostiem. Aizsprosti upēs nodara ļoti lielu postu – kavē zivju migrāciju un svārsta ūdens līmeni vienā vai otrā aizsprosta pusē, ko ir ļoti grūti monitorēt un kontrolēt.

D.Ustups un N.Riekstiņš uzsver, ka upju tīrīšanas entuziastu darbība ne vienmēr atbilst vides un bioloģiskām prasībām, taču šo darbu veicēji patiesi tic, ka pēc savas saprašanas veicot upju tīrīšanu, dara lielisku darbu. Nesaskaņota tīrīšana rada nozīmīgu risku, ka kāds veic darbības tikai savās interesēs, vai nejauši nodara postu zivju nārstošanas vietām un dzīvotnēm.

A.Šteins, D.Ustups, N.Riekstiņš, M.Balodis, A.Ruņģis, D.Straubergs diskutē par aizsprostu nojaukšanu, upju migrācijas ceļu uzlabošanu, zivju ceļu atvēršanu un zivju resursu ieguves kontroli.

M.Balodis aicina tuvākajā nākotnē pievērst uzmanību Zivju fonda līdzekļu izlietojuma kontrolei, jo ir gadījumi, kad, piemēram, par Zivju fonda līdzekļiem iegādātas laivas, kas paredzētas ūdeņu kontrolei netiek tam izmantotas, jo pašvaldības nespēj iedalīt līdzekļus degvielai.

N.Riekstiņš informē, ka šādu projektu īstenošana ir tiešā pašvaldību atbildībā, bet Lauku atbalsta dienests izlases kārtībā Zivju fonda līdzekļu izlietojamību pārbauda. Tāpat Zivju fonda projektu realizāciju ir skatījusi arī Valsts kontrole. Taču pilnīgi visu realizēto Zivju fonda projektu kontrole, lai sekotu to realizācijas efektivitātei, nav paredzēta un nav arī iespējama. Šobrīd Zivju fonda projektos kontroles aprīkojumu iegādē arvien lielāku popularitāti gūst novērošanas kameras un droni.

D.Straubergs, A.Ruņģis, M.Balodis, N.Riekstiņš diskutē kontroles jautājumiem iekšējos ūdeņos.

A.Arums norāda, ja Salacā licences tiktu piedāvāts iegādāties izolē, tad nolikumā noteiktā cena ievērojami tiktu pārsolīta un pašvaldībai būtu lielāki ienākumi no šīm pārdotajām licencēm. Kā piemēru min Usmas ezerā izolītos zušu murdus.

D.Straubergs piekrīt A.Arūmam un informē, ka līdzīgi licences Salacgrīvas novada pašvaldība jau piedāvāja izsolē jūras piekrastes ūdeņos. Bija arī mēģinājums zvejas rīkus iegādāties loterijā, taču tas nestrādāja vairāku faktoru ietekmē.

M.Balodis aicina Padomei vairāk organizēt informācijas apmaiņu un saskaņošanu elektroniski. Vēlētos saņemt vairāk informāciju par aktuālajiem jautājumiem, vadlīnijām, turklāt savlaicīgi, lai uz attiecīgajām sēdēm varētu izskatīt un sagatavot jautājumus, tos izdiskutējot arī interešu grupās.

Padome vienojās, ka nākamajās Padomes sēdēs tiks sagatavoti un skatīti sekojoši jautājumi:

1) EJZF iespējas projektu īstenošanai iekšējos ūdeņos nākošajā plānošanas periodā 2021.-2027.gadā (ZM sagatavos atbilstošu informāciju);

2) zivju migrācijas ceļu veidošana un atjaunošana upēs, tai skaitā šķēršļu nojaukšana (BIOR sagatavos atbilstošu informāciju);

3) MK noteikumu Nr. 799 nepieciešamo grozījumu apspriešana – par licencētās makšķerēšanas nolikumu saskaņošanu institūcijās; par lomu uzskaites kārtības pārkāpšanu u.c. Priekšlikumi Padomes sekretariātam jāiesniedz līdz 2020.gada 31.martam (ZM apkopos no Padomes locekļiem un padomdevējiem saņemtos priekšlikumus).

Padomes sekretariāta vadītājs:

N.Riekstiņš